

Vzdělávání pro knihovníky obecních knihoven

Alena Součková

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové ve spolupráci s Knihovnou města Hradce Králové letos připravila základní knihovnický kurz určený především knihovníkům v obecních (místních) knihovnách. Tento typ kurzu v rozsahu cca 20 hodin neprobíhá každoročně a vyžaduje pečlivou přípravu ve stanovení témat a jejich návaznosti. Nebývá snadné v časově omezeném prostoru seznámit účastníky s knihovnickými činnostmi a zkušenostmi. Významnou pomocí v tomto směru je spolupráce s knihovnou v Předměřicích. Obec je v dosahu hradecké městské dopravy a knihovna plní funkci obecní i školní knihovny. Účastníci základního kurzu vidí knihovnické činnosti v praxi, mohou si vyměňovat zkušenosti a diskutovat o získaných poznatcích.

Knihovníci obecních knihoven, kteří svoji práci vykonávají v době svého volna, jsou v kurzu zasvěcováni do problematiky legislativy pro organizaci a správu knihoven, první den výuky je věnován i psychologické stránce osobnosti knihovníka a správné komunikaci s uživatelem.

Blok nazvaný základy knihovnictví seznamuje s užívanou terminologií, dále vysvětluje práci s fondem (od nákupu přes zpracování po stavění a revize), prostor je věnován správné evidenci služeb poskytovaných knihovnou (rozdíl mezi registrovaným uživatelem, návštěvníkem, uživatelem virtuálních služeb, návštěvníkem kulturních a vzdělávacích akcí...) a na základě evidence potom celoročnímu výkazu o činnosti knihovny. Výkaz je povinný dokument a uváděná čísla jsou důležitým podkladem pro sledování trendů i pro jednání se zřizovateli knihoven. Další výukové dny se věnovaly možnostem spolupráce knihoven (výměnné soubory knih, spolupráce knihoven na komunitních a zájmových akcích, profesní svaz, možnosti elektronických odborných konferencí). S velkým zájmem byly sledovány prezentace akcí Klubu dětských knihoven a na závěr fotogalerie z interiérů knihoven.

Praktický seminář v knihovně v Předměřicích nabízí lekci práce s dětmi, ukázky využívání automatizovaného knihovního systému při práci knihovníka a výměnu zkušeností.

Účastnice letošního kurzu byly požádány o vyplnění krátké anketky o několika otázkách. Uvádím některé názory:

Paní Mgr. Bohumila Krausová – Místní knihovna Chvalkovice, okres Náchod

„Přesto, že v knihovně pracuji přes 30 let, cítím, že se vše mění, používá se nová technika, vše se posouvá a chci být IN. Zajímám se i o to, jak je to jinde. Začala jsem pracovat s automatizovaným knihovním systémem a chci být nezávislá – ne se stále ptát, co s tím. Zajímají mě hlavně nové trendy v půjčování. Děkuji za široký záběr témat, včetně přednášky Psychologie osobnosti, přivítala bych více praktických ukázek.“

Paní Libuše Kyralová – Obecní knihovna Šonov u Broumova, okres Náchod

„Chtěla jsem vědět, zda knihovnické činnosti dělám správně, chci si prohloubit vědomosti o knihovnictví a porovnat moji činnost s činnostmi ostatních knihoven. Kurz nabídl ucelený obraz, důležité a zajímavé informace a odkazy. Kurz byl zajímavý a potřebný - pro mě jako matku dvou malých dětí bylo sice náročnější zorganizovat si čas – cestování mi zabralo několik hodin a jízdné za autobus nebylo malé. Ale! Jsem opravdu ráda, že jsem kurz absolvovala a všechno zvládla. Uvítala bych více prostoru pro zkušenosti knihoven v práci s dětmi a dospělými, ke zvýšení návštěvnosti knihoven a ke spolupráci knihoven v okolí mé obce.“

Paní Jana Štěrbová – Obecní knihovna Barchov, okres Hradec Králové

„Na kurz jsem se přihlásila, abych pochopila, co všechno práce knihovníka obnáší. Převzala jsem knihovnu bez „předávků“ po náhle zemřelé knihovnici. Ve své práci využiji vše, co jsem se dozvěděla, musím ale nejprve vše zažít a teprve budu vědět, co ještě potřebuji. V příštím roce přejde naše knihovna na automatizovaný knihovni systém Clavius a k tomu budu potřebovat pomoc. Určitě bych doporučila kurz dalším knihovnicím“

Paní Štěpánka Krejsová – Obecní knihovna Praskačka, okres Hradec Králové

„Jsem začátečník a potřebuji i kontakty s ostatními knihovníky. Kurz poskytl praktické znalosti s využíváním automatizovaných knihovních systémů, zajímavosti z psychologie a služeb pro veřejnost. Kurz byl pro mě i setkáním se zajímavými lidmi a získáním nových kontaktů. Určitě bych kurz doporučila, zejména malým knihovnám a začínajícím knihovníkům.“

Markéta Tučková – Obecní knihovna Batňovice, okres Trutnov

„Na kurz jsem se přihlásila, abych si rozšířila své knihovnické znalosti a poznala další knihovnice. Ve své práci využiji konkrétní rady a informace o provozu knihovny, např. k využívání dotačních titulů, o legislativě k zpřístupňování dokumentů. Přivítala bych více ukázek besed pro děti a praktických činností, např. výrobu pozvánek a diplomů. Určitě se podívám na webové stránky knihovnických a čtenářských portálů.“

V podobném duchu se v anketce vyjádřily i další zúčastněné knihovnice. Pro některé bylo informací hodně a musí se k probírané látce vrátit. Všichni si z kurzu odvezli tištěné podklady a shrnutí. Pro budoucnost preferují větší zařazení praktických činností a možnost vyzkoušení. Úroveň podrobnosti jednotlivých témat nelze jednoznačně stanovit. Knihovnice, která v knihovně začíná, si musí informace utřídit. Pro jiného účastníka je kurz základním seznámením a přípravou pro odborné a speciálně zaměřené kurzy. Organizátoři děkují účastnicím za skvělou docházku, trpělivost a vytvoření příjemného učebního prostředí. Osvědčení o absolvování kurzu bylo předáno všem 17 účastnicím.